

Socialnämnden

Transitboende för ensamkommande barn i Villa Victoria - yttrande till länsstyrelsen

---

FÖRSLAG TILL BESLUT

- Socialnämnden antar förvaltningens yttrande till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Anita Brynje
Förvaltningschef

Catarina Stavenberg
Stabschef

SAMMANFATTNING

Länsstyrelsen i Stockholms län har begärt Tyresö socialnämnds yttrande över ansökan om tillstånd att bedriva enskilt hem för vård eller boende (HVB). Verksamheten är ett transitboende, d.v.s. ett tillfälligt boende i avvaktan på anvisning till kommun, för ensamkommande asylsökande barn i åldern 15 – 18 år.

Sigtuna kommun har tecknat ett avtal med Villa Victoria Behandlingscenter AB om att abonnera tio platser i transitboendet den 15 januari till 15 juli 2007 med möjlig förlängning. Genom ett interimistiskt beslut från länsstyrelsen är verksamheten igång sedan den 13 januari i år. Idag bor tolv barn på Villa Victoria och samtliga barn är placerade av Sigtuna kommun.

Sigtuna kommun är i egenskap av ankomstkommun ansvarig för de barn som de placerar utanför kommunen på Villa Victoria, vilket innebär att de ansvarar för att tillgodose barnens eventuella behov av ytterligare stödinsatser. Tyresö kommun är i egenskap av vistelsekommun ansvarig dels för barnens skolgång under tiden de bor på Villa Victoria, dels för att ordna god man till dem. I dagsläget råder stor brist på anvisningskommuner och mer varaktiga platser i gruppboenden för ensamkommande barn i väntan på att deras asylansökan prövas. Det har lett till att barnen för närvarande blir kvar i transitboenden i ca tre månader.

Socialförvaltningen är positiv till att Villa Victoria Behandlingscenter AB fortsätter att bedriva transitboende för ensamkommande barn och att barnen också i fortsättningen kan få ett bra mottagande i Tyresö kommun. Vi är medvetna om att behovet av fler boendepplatser för målgruppen är fortsatt mycket stort och bedömer att det finns god kompetens och erfarenhet i den ledning som kommer att bedriva verksamheten.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Stockholms län har begärt Tyresö socialnämnds yttrande över ansökan om tillstånd att bedriva enskilt hem för vård eller boende (HVB) enligt 7 kap. 1 § socialtjänstlagen och 3 kap. 1 § socialtjänstförordningen.

Sökande: Villa Victoria Behandlingscenter AB. Bolaget ingår i likhet med Barn- och Familjejouren AB i Marnellgruppen
Organisationsnummer 556626-5533
Föreståndare Gunlög Marnell
Biträdande föreståndare Carl Johan Marnell och Seyoum Ghebrehiwet

Lokaler: Fastigheten Kumla 3:653, Åkervägen 11 i Trollbäcken, Tyresö. Fastigheten har sedan 1981 använts för olika former av vård, behandling eller gruppboende. Stockholms Läns Landsting drev under många år ett gruppboende för funktionshindrade vuxna i villan. Under perioden 1994 – 2004 bedrev Barn- och Familjejouren AB institutionsvård för barn och ungdomar i huset och de köpte fastigheten av landstinget 1998. Villan såldes därefter till den nuvarande ägaren, Villa Victoria Behandlingscenter AB, som från maj 2002 till juli 2006 hyrde ut villan till Migrationsverket som där drev ett gruppboende för ensamkommande asylsökande barn. Den 1 juli 2006 tog Tyresö kommun över driften av boendet. Från den 13 januari 2007 bedriver nu Villa Victoria Behandlingscenter AB ett transitboende för ensamkommande asylsökande barn genom ett interimistiskt tillståndsbeslut från länsstyrelsen.

Bostadshuset består av ett markplan och ett källarplan om tillsammans 335 kvm. I markplanet finns hall, vardagsrum, kök med matrum, personalrum, toalett och dusch samt sex sovrum. Fyra av sovrummen delas av två personer var och två sovrum är avsedda för en person. I källarplanet finns ytterligare ett sovrum för två personer, gillestuga, tvättstuga, dusch, motionsrum och expedition. Huset förefaller vara i gott skick, om än något slitet.

Omgivning: Tomten omfattar 2000 kvm och har lämpliga ytor för utevistelse. På tomten finns en friggebod som för närvarande används som förråd. Omkring fastigheten finns tre enfamiljshus och ett flerfamiljshus. I närheten finns Trollbäckens centrum med apotek, vårdcentral, folktandvård och bussförbindelser. Direktbuss finns till Tyresö gymnasium och resan tar ca 10 minuter.

Med anledning av begärt yttrande har socialförvaltningen gjort ett besök på Villa Victoria. Närvarande var Britt-Marie Bjerver, enhetschef för familjevårdsenheten, och Mia Ledwith, utredare i socialförvaltningens stab. Från transitboendet deltog Carl Johan Marnell, biträdande föreståndare tillika styrelseordförande och verkställande direktör för Villa Victoria Behandlingscenter AB, samt Seyoum Ghebrehiwet, biträdande föreståndare.

ÄRENDET

Ansökan gäller ett transitboende för ensamkommande asylsökande barn i åldern 15 – 18 år. Boendet tar emot både flickor och pojkar direkt efter att de anlärt till Sverige på Arlanda flygplats. Vistelsetiden är tänkt att vara mellan en vecka och upp till en månad i väntan på att barnen får boendeplats i någon anvisningskommun. I ansökan uppges att det antal platser som söks är tio, men vid besöket på Villa Victoria framkom att verksamheten avsett att ansöka om tolv platser och också uppfattat att länsstyrelsen är medvetna om det. Bolaget har nu skickat in en ny ansökan till länsstyrelsen i vilken man ansöker om tillstånd för tolv platser. Boendet är redan fullbelagt - tio pojkar och två flickor från Afghanistan, Somalia, Irak, Iran och Marocko bor för närvarande där. Sigtuna kommun abonnerar genom avtal på tio platser i boendet under perioden 15 januari till 15 juli 2007. Avtalet förlängs automatiskt med sex månader i taget om det inte sägs upp minst tre månader före avtalstidens utgång.

Transitboendet erbjuder kost och logi till barnen. Under vistelsetiden har varje barn sin egen kontaktperson i personalen. De erbjuds olika fritidsaktiviteter enskilt och i grupp, liksom dagliga rutiner som matlagning och städning. Barnen får skolundervisning på Tyresö gymnasium.

PERSONAL

På transitboendet arbetar en föreståndare, två biträdande föreståndare, sju handledare och en administratör. Alla handledare har flerårig erfarenhet av att arbeta med ensamkommande ungdomar. De har också erfarenhet från olika kulturer och behärskar, utöver svenska, tillsammans ytterligare åtta språk. Det finns alltid minst en personal i boendet, även nattetid och då vakande.

ANSVAR FÖR TYRESÖ KOMMUN

Sigtuna kommun är i egenskap av ankomstkommun ansvarig för de barn som de placerar utanför kommunen på Villa Victoria, vilket innebär att de ansvarar för att tillgodose barnens eventuella behov av ytterligare stödinsatser. Under den tid barnen bor på Villa Victoria är dock Tyresö kommun i egenskap av vistelsekommun ansvarig för att dels ordna god man till barnen, dels erbjuda dem skolgång.

Sedan kommunerna övertog mottagande av ensamkommande asylsökande barn från Migrationsverket den 1 juli 2006 har överförmyndaren i Sigtuna kommun, som är en av fyra ankomstkommuner i Sverige, förordnat god man även för de ensamkommande barn som genom socialtjänsten i Sigtunas beslut vistats utanför ankomstkommunen. Från mitten av januari 2007 har dock överförmyndaren i Sigtuna i samråd med Eva von Scheele, jurist på Sveriges Kommuner och Landsting, tolkat lagstiftningen så att det är överförmyndarna i den kommun där barnen faktiskt vistas som ska förordna god man. De hänvisar till 11 § i lagen om god man för ensamkommande barn, vilken i sin tur hänvisar till 11 kap. 25 § föräldrabalken: ”Om den enskilde inte är folkbokförd i Sverige, är överförmyndaren för den kommun där den enskilde vistas behörig överförmyndare.” Det innebär att överförmyndaren i Tyresö kommun nu ansvarar för att förordna god man till de barn som flyttar in på Villa Victoria.

Hittills har överförmyndaren tagit emot sju ansökningar från Migrationsverket om god man för barn på Villa Victoria och också tillsatt dem. Fem av barnen som bor i boendet hade redan gode män tillsatta av Sigtuna kommun då de flyttade in, men en av de gode männen som hade två uppdrag har nu sagt upp sig, vilket medför att ytterligare två gode män måste rekryteras. Enligt överförmyndaren har arbetet med att förordna gode män för de ensamkommande barnen hittills fungerat bra, även om det tagit en hel del arbetstid i anspråk. Arvoderingen till de gode männen kan återsökas från Migrationsverket, men inte ersättning för den arbetstid överförmyndaren lägger ner på att ordna gode män till de ensamkommande barnen.

Ensamkommande asylsökande barn har rätt till skolgång på samma villkor som andra barn bosatta i Sverige. Undervisningen ska bedrivas med hänsyn till det enskilda barnets behov och förutsättningar. Detta regleras i förordningen om utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för asylsökande barn m.fl. När det gäller skolgången för barnen som bor på Villa Victoria får de sedan den 5 februari undervisning på Tyresö gymnasium. Gymnasiet har för närvarande en lärare förordnad för undervisning av dels de barn som tidigare bott på Villa Victoria, men nu fått uppehållstillstånd och bor kvar i kommunen, dels de nya barnen i transitboendet. De nyanlända barnen i transitboendet är indelade i två undervisningsgrupper utifrån sina skiftande behov. Det innebär att barnen i dagsläget endast erbjuds skolgång under 2,5 timme per dag. Från och med vecka tio planerar dock gymnasiet att kunna erbjuda barnen heldagsundervisning. Vid kontakt med ansvarig rektor på gymnasiet uppges att skolan har svårigheter att ordna kvalitetsmässig undervisning för barnen, eftersom ersättningen från Migrationsverket inte räcker till. Gymnasiet får ca 6.000 kr per elev och påbörjad fyraveckorsperiod. Deras bedömning är att brytpunkten för att undervisningen ska gå runt går vid sex – sju barn per undervisningsgrupp, men då är endast läraren finansierad – inte lokaler, material etc.

DETALJPLAN OCH GRANNAR

Under år 2006 uppmärksammandes socialförvaltningen på att fastigheten där Villa Victoria är belägen inte är detaljplanerad för vårdverksamhet. Barn- och Familjejouren AB och Villa Victoria Behandlingscenter AB, som nu äger fastigheten, har på grundval av underlag, försäkran och övrig information som lämnades av Stockholms Läns Landsting i samband med försäljningen av fastigheten, utgått ifrån att fastigheten var klassad som vårdfastighet/institution. Sedan ägaren fått information om att så inte är fallet, har denne inkommit med en framställan till stadsbyggnadskontoret i Tyresö kommun om en detaljplaneändring för fastigheten så att den får en adekvat klassning utifrån den verksamhet som under lång tid bedrivits där.

Stadsbyggnadschefen har gjort bedömningen att en detaljplaneändring inte behöver göras, eftersom verksamheten primärt kan betraktas som boendeverksamhet och inte vårdverksamhet. Därmed utgör inte detaljplanen något hinder för att bedriva transitboende för ensamkommande barn i Villa Victoria.

Då Migrationsverket år 2002 startade gruppboendet för ensamkommande asylsökande barn var det en av grannarna som uttryckte missnöje över att fastigheten skulle hyras ut till Migrationsverket för verksamheten ifråga. Därefter har inga klagomål framförts till fastighetsägaren, som menar att kontakten med grannarna i övrigt varit god. Visst missnöje över verksamheten har dock fortfarande framförts till kommunen.

BEDÖMNING

Socialförvaltningen är positiv till att Villa Victoria Behandlingscenter AB fortsätter att bedriva transitboende för ensamkommande barn i kommunen. Avståndet till Sigtuna kommun, som har det yttersta ansvaret för barnen de placerar på Villa Victoria, är förvisso en olägenhet, men vi är medvetna om att behovet av fler boendeplatser för målgruppen är fortsatt mycket stort. I detta sammanhang kan också nämnas att socialförvaltningen har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att ordna ett antal boendeplatser för ensamkommande barn så att de kan anvisas till Tyresö och också i fortsättningen få ett bra mottagande här.

Vi bedömer att det finns god kompetens och erfarenhet i den ledning som kommer att bedriva transitboendet. Förvaltningen har under många år samarbetat med Carl Johan och Gunlög Marnell genom Barn- och Familjejouren AB i flera barn- och ungdomsären och har goda erfarenheter från det samarbetet. Socialförvaltningen har även haft ett gott samarbete med Seyoum Ghebrehiwet, som har stor erfarenhet av att bedriva boenden för ensamkommande barn. Han har varit med sedan starten för Migrationsverkets tidigare verksamhet på Villa Victoria år 2002 och även dessförinnan arbetat i olika boenden för ensamkommande barn sedan 1998. Enligt vår bedömning lämpar sig också fastigheten väl för ett gruppboende för ungdomar.

BILAGOR

Remiss från länsstyrelsen